

Norsk Ornitologisk Forening (NOF)

Sandgata 30 B
N-7012 Trondheim

e-post: nof@birdlife.no internett: www.birdlife.no

Telefon: (+ 47) 73 84 16 40
Fax: (+ 47) 73 84 16 41
Bankgiro: 4358.50.12840
Org. nr.: 970 089 748

Direktoratet for naturforvaltning
Tungasletta 2
7485 Trondheim

Deres ref.	Deres kontaktperson	Vår ref.	Vår kontaktperson	Dato
2008/11139 ART-VI- ID	Yngve Svarte/Terje Bø	2009/371-440.6	Kjetil Aa. Solbakken (kjetil@birdlife.no)	6.3.2009

Høring på forslag til forskrift om felling av viltarter som gjør skade – svar fra Norsk Ornitologisk Forening

Norsk Ornitologisk Forening (NOF) viser til høringsutkastet og takker for muligheten til å komme med innspill i denne sammenheng. Vi viser også til vårt brev til DN 3. april 2008 der vi kom med forslag til en revidert skadefellingsforskrift. Det foreliggende høringsutkastet medfører store forandringer av hele forskriften. Vi har derfor funnet det riktig å komme med en ny vurdering av problematikken rundt forskriften slik vi nå vurderer den.

Generelle kommentarer

NOF er glad for at en ny skadefellingsforskrift nå er lagt ut på høring. Høringsutkastet representerer et stort fremskritt i forhold til en forsvarlig praktisering av felling av viltarter som gjør skade i Norge.

NOF har lenge vært av den oppfatning at den gjeldende forskriften og dens praktisering har store svakheter. Vi har påpekt dette i en lang rekke brev og klager på enkeltvedtak fattet i medhold av forskriften. Vi kan også vise til medhold fra høyere forvaltningsnivåer i en lang rekke klagesaker, noe som viser at vår skepsis i stor grad har vært berettiget. NOF er imidlertid enig i at skadefelling noen ganger er nødvendig.

Ett av våre hovedankepunkter til gjeldende forskrift er at kommunen er saksbehandlende instans for en lang rekke arter. Noen kommuner har demonstrert at de innehar den nødvendige fagkompetanse til å gjøre gode vurderinger om avbøtende tiltak og vedtak om skadefelling. Hos veldig mange kommuner mangler imidlertid den kompetanse som trengs for å kunne foreta de nødvendige vurderinger i forhold til skadefellingsproblematikk. En del kommuner har etter vår vurdering også demonstrert manglende respekt for forskriftens bestemmelser, og fattet vedtak det slett ikke har vært grunnlag for. Selv om en ny forskrift nå ser ut til å komme på plass vil ikke dette påvirke kommunenes faglige forutsetninger til å vurdere slike saker. Dette gjelder så lenge det ikke stilles krav til at kommunen skal inneha slik kompetanse. NOF vil understreke at vurderinger omkring hvilke avbøtende tiltak som er aktuelle for hver enkelt viltart og vurderinger omkring virkningen av dem er utfordrende og krever fagkunnskap. Denne fagkunnskapen vil det ikke være naturlig å finne i de fleste kommuner. Siden forskriften er ment å gjelde for alle kommuner, mener vi det er nødvendig at

Together for birds and people

vedtaksmyndigheten etter forskriften legges til Fylkesmannen for alle fuglearter.

Kommentarer til artsutvalget

NOF synes det er en helt riktig vurdering når det nå foreslås at det må foreligge en tillatelse fra Fylkesmannen for skadefelling av de aller fleste viltarter (forskriftens § 7). NOF foreslår i tillegg at alle fugleartene som er nevnt i §§ 5 og 6 (bydue, skjære, kråke, ravn, gråtrost, rødvingetrost, ringdue og knoppsvane) tas ut av disse paragrafene og heller fanges opp i § 7. I dette høringssvaret har vi valgt å ikke begrunne detaljert hvorfor en lang rekke enkeltarter det frem til nå har vært mulig å skadefelle ikke lenger bør kunne skadefelles ut fra tillatelse gitt av kommunen. Etter vårt syn er det en stor styrke ved høringsutkastet at skadefelling av artsgrupper som skarv, hegrer, andefugl, spetter, måker, finkefugl nå skal vurderes av Fylkesmannen. Dersom det i høringsrunden kommer innspill på at flere fuglearter skal flyttes fra § 7 til §§ 5 eller 6 vil NOF varsle at vi går imot dette, og at slike endringer etter vårt syn vil være såpass vesentlige at forskriften må legges ut på ny høring.

Kommentarer til bestemmelsene

§ 5: NOF er i mot at fugleartene bydue, skjære og kråke skal omfattes av denne paragrafen. Begrunnelsen for at artene er plassert her er at *de alle på sine særlige områder og med sine særlige forutsetninger for å volde skade, ikke krever at offentlig viltmyndighet kontrollerer all skadefelling gjennom skriftlige tillatelser, dette også fordi de alle har gode bestander i landet.*

NOF ser ikke noe godt grunnlag for at disse artene skal behandles forskjellig fra andre fuglearter. Generelt oppfatter vi at § 5 i stor grad svekker "rettsikkerheten" for de artene som står der, og potensielt vil kunne benyttes til å skjule felling med bestandsregulering som formål. At de alle har gode bestander i Norge bør ikke tillegges avgjørende vekt i forhold til plassering i § 5. NOF får svært ofte henvendelser fra publikum angående fugler som gjør skade, slik at vi har en god innsikt i hvilke arter og problemstillinger dette gjelder. For skjære er vi faktisk **ikke** kjent med tilfeller der arten har forvoldt økonomisk skade av et slikt omfang at det burde rettferdiggjøre skadefelling. Vi er imidlertid jevnlig i kontakt med personer som ønsker å bli kvitt skjærene i sitt nærområde med den begrunnelse at de bråker og er til generell sjenanse, eller at de er predatorer egg og unger av andre vanlige fuglearter som de er mer begeistret for. Dette kvalifiserer ikke til skadefelling, og slett ikke uten at fellingstillatelsen vurderes av en offentlig instans. Når det gjelder bydue og kråke er det ikke NOFs oppfatning at de er økonomiske skadevoldere i et omfang som gjør det naturlig at de står i § 5.

Det står i forskriftsutkastet at det også for arter som felles i medhold av § 5 skal dokumenteres skade, men det står ikke hvem det skal dokumenteres ovenfor. Dette må presiseres for at ikke innholdet i bestemmelsen skal svekkes.

§ 6: Vi viser til våre generelle kommentarer til forskriften og kommentarer til artsutvalget. NOF mener skadefelling av ravn, gråtrost, rødvingetrost, ringdue og knoppsvane bør behandles i § 7. For knoppsvane er situasjonen at den nasjonale bestanden totalt sett er lav (400-800 par). Skadefelling av en såpass sjelden art må etter NOFs oppfatning legges til Fylkesmannen. For gråtrost og rødvingetrost kjenner vi til noen grelle eksempler på omfattende skadefelling over lang tid i bærdriftingsområder. Etter NOFs oppfatning vil aldri skadefelling gi noen varig løsning på det faktum at trost spiser bær. Vi har imidlertid forståelse for at bærdrifkere ikke ønsker at trosten skal spise opp avlingen. I slike tilfeller kreves en grundig faglig vurdering av aktuelle avbøtende tiltak, og av hvorvidt skadefelling faktisk vil redusere omfanget av det økonomiske tapet permanent og vesentlig. En slik vurdering kan best gjøres av Fylkesmannen. Generelt mener vi det vil være lettere for Fylkesmannen å tilegne seg nødvendig kunnskap om de lokale forholdene enn det vil være for kommunen og tilegne seg den kompetanse som trengs for å kunne foreta de nødvendige vurderinger i forhold til den aktuelle skadefellingsproblematikken. Ringdue er et parallelt

tilfelle med trosteartene hvor det vil kreves en grundig faglig vurdering og en vurdering av aktuelle avbøtende tiltak, og av hvorvidt skadefelling faktisk vil redusere omfanget av det økonomiske tapet permanent og vesentlig. For ravn er det ikke NOFs oppfattning at den er en økonomisk skadevolder i et omfang som gjør det naturlig at den står i § 6.

§ 7: NOF mener at også Fylkesmannens anledning til å gi tillatelse til skadefelling må begrenses når det gjelder de mest sårbare artene i vår fauna. Det bør utarbeides en artsliste som må inneholde de fleste rødlistearter og andre prioriterte arter der myndigheten til å fatte vedtak om skadefelling legges til Direktoratet for naturforvaltning.

§ 9: Dersom våre kommentarer til § 5 og 6 ikke tas til følge foreslår NOF at alle fuglearter som felles i medhold av § 5 og 6 **skal** (ikke **kan** som det står nå) tilfalle Viltfondet eller kommunen. Dersom skadefelt vilt kan tilfalle eier, bruker eller rettighetshaver kan dette være en motivasjonsfaktor til å drive ulovlig jakt med tanke på konsum eller omsetning kamuflert som skadefelling. Dette har tidligere vært en kjent problemstilling, jamfør høringsutkastet. Denne problematikken gjelder særlig for artene ringdue, gråtrost og rødvingetrost, eventuelt også for bydue og knoppsvane.

For Norsk Ornitologisk Forening

Kjetil Aa. Solbakken

Kjetil Aa. Solbakken, generalsekretær